

ดูสภาพทางการทหารของประเทศอาเซียน

รถถังหลัก ที 72

กองทัพบกเวียดนามเพิ่มขีดความสามารถทางการทหารโดยการจัดซื้อ รถถังหลักมือสอง (ที่เกินความต้องการของกองทัพบกไปแลนด์) เป็นรถถังหลักที่ทันสมัยแบบ ที-72 เอ็ม 1 (T-72M1) จำนวน 480 คัน เมื่อปี พ.ศ.2548 จากประเทศไปแลนด์ เพื่อประจำการทดแทนรถถังรุ่นเก่าตระกูล ที-54/55 ที่สายการผลิตในทุกแหล่งผลิตได้ยุติการผลิตมานานกว่ายี่สิบปี จึงไม่พอเหมาะสำหรับการส่งกำลังและซ่อมบำรุงรถถังหลัก ที-72 จึงเป็นรถถังหลักที่ทันสมัยที่สุดของกองทัพบกเวียดนาม

รถถังหลักแบบ ที-72 ออกแบบและพัฒนาขึ้นโดยสหภาพโซเวียตในห้วงสงครามเย็นเพื่อใช้ต่อต้านรถถังหลักของกองทัพนาซี ออกแบบระหว่างปี พ.ศ.2510-2516 ทำการผลิตครั้งแรกในปี พ.ศ.2514 ประจำการในกองทัพบกสหภาพโซเวียต น้ำหนัก 41.5 ตัน รถถังขนาดยาว 9.53 เมตร กว้าง 3.59 เมตร สูง 2.23 เมตร เครื่องยนต์ดีเซล วี-12 ขนาด 780 แรงม้า ความจุเชื้อเพลิง 1,200 ลิตร ความเร็ว 60 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ระยะปฏิบัติการ 460 กิโลเมตร (เมื่อติดตั้งถังน้ำมันอะไหล่ภายนอก มีระยะปฏิบัติการเพิ่มขึ้นเป็น 700 กิโลเมตร) ปืนหลักลำกล้องเรียบขนาด 125 มิลลิเมตร (2A46M) ปืนกลอากาศขนาด 12.7 มิลลิเมตร (NSVT) ปืนกลร่วมแกนขนาด 7.62 มิลลิเมตร (PKT) พลประจำรถ 3 นาย (บรรจุลูกกระสุนโดยอัตโนมัติ) พร้อมด้วยอุปกรณ์สร้างภาพด้วยความร้อน และเครื่องวัดระยะทางด้วยแสงเลเซอร์ ป้อมปืนรถถังมีความหนามากที่สุด 280 มิลลิเมตร (ส่วนบางมากที่สุด 80 มิลลิเมตร) เป็นรถถังทันสมัยที่สุดของกองทัพออตโตตติกาสัญญาวอร์ซอ (Warsaw Pact) ที่มอดิตสหภาพโซเวียตเป็นผู้นำห้วงสงครามเย็นที่วางกำลังอยู่ในยุโรปตะวันออก นับเป็นรถถังหลักรุ่นที่สองของกองทัพออตโตตติกาสัญญาโซเวียต บียอดการผลิตเป็นจำนวนมากเป็นลำดับที่ส่งมอบจากรถถังแบบ ที-54/55 ของออตโตตติกาสัญญาโซเวียต เป็นยุคเริ่มต้นของสงครามเย็นของสองอภิมหาอำนาจทางทหารของโลก

นอกจากนี้ได้มีการผลิตนอกออตโตตติกาสัญญาโซเวียตคือ ไปแลนด์ (ได้รับลิขสิทธิ์), เซดโกสโลวาเกีย (ได้รับลิขสิทธิ์ ผลิต 1,700 คันระหว่างปี พ.ศ.2524-2533) และอินเดีย (ได้รับลิขสิทธิ์ ผลิต 2,400 คันระหว่างปี พ.ศ.2524-2533 โดยมีชื่อเรียกใหม่ว่า Ajeya Mk.1 ผลิตมาจากรุ่น T-72M จำนวน 900 คัน และรุ่น Ajeya Mk.2 ผลิตมาจากรุ่น T-72M1 จำนวน 1,500 คัน) กองทัพบกอินเดียได้นำรถถัง ที-72 (Ajeya) เข้าปฏิบัติการทางทหารในสงครามกลางเมืองประเทศศรีลังกา ปี พ.ศ.2526

รถถังหลัก ที-72 มีการผลิตออกมามากหลายรุ่น โดยมีรุ่นหลักที่สำคัญคือ ที-72เอ (ติดตั้งเครื่องวัดระยะทางด้วยแสงเลเซอร์ และเครื่องควบคุมการยิงที่ทันสมัย), ที-72บี (ติดตั้งระบบการทรงตัว, ปืนหลักรุ่นใหม่, ระบบควบคุมการยิงใหม่ และสามารถทำการยิงจรวดนำวิถีต่อสู้อัตโนมัติจากลำกล้องปืนหลัก), ที-72เค (รถถังคันการสำหรับยุบคันบัญชาระดับยุบคันกองพันรถถัง และยุบคันการกรรถถัง ติดตั้งระบบสื่อสารเพิ่มเติม), ที-72เอ็ม (รุ่นส่งออกเพื่อขายให้กับมิตรประเทศ) และ ที-72 เอส (รุ่น ที-72 บี สำหรับการส่งออกเพื่อขายให้กับมิตรประเทศ)

รถถังหลัก ที-72 นำเข้าประจำการตั้งแต่ปี พ.ศ.2514 บียอดการผลิตกว่า 25,000 คัน ได้เข้าร่วมปฏิบัติการทางทหารทั่วโลกกว่า 16 สปรภูมิ (ตั้งแต่ปี พ.ศ.2523-2556 เป็นระยะเวลา 33 ปี) และสปรภูมิขนาดใหญ่ที่ปฏิบัติการ

เป็นเวลานานพร้อมทั้งมีหลายประเทศเข้าร่วมในการปฏิบัติการ รวม 4 สรรพวุธ ประกอบด้วย สหประชาชาติ-อิรัก พ.ศ.2523-2531 (ปฏิบัติการทางทหารนาน 8 ปี ปฏิบัติโดยกองทัพบกอิรักรุกเข้าสู่เขตแดนอิหร่านรดับหลัก ที-72 ถูกทำลายสูญเสียรวม 60 คัน), สหประชาชาติกลางเวียงเลบานอน พ.ศ.2525-2528 (กองทัพบกซีเรียได้นำรดับหลักแบบ ที-72 เข้าทำการรบกับกองทัพบกอิสราเอล เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ.2525 เป็นการรบต่อเนื่องติดต่อกันนานหลายวัน พื้นที่การรบบริเวณการรบทางตอนใต้ของประเทศเลบานอน), สหประชาชาติอ่าวเปอร์เซียครั้งที่ 1 พ.ศ.2533-2534 (ก่อนเกิด สหประชาชาติครั้งที่กองทัพบกอิรักประจำการด้วยรดับ ที-72 ประมาณ 1,000 คัน ประจำการที่หน่วยต่ำเป็นกลยุทธ์ขนาด กองพลของหน่วยรบพันสิบกัการด์ ที่สำคัญคือกองพลทหารราบยานเกราะที่ 3 (กองพลทาวาคัลนา) เป็นการรบที่สำคัญ ยิงทางภาคพื้นดินที่เรียกว่าการรบหนึ่งร้อยชั่วโมงในยุทธการพายุทะเลทราย พื้นที่การรบหลักเป็นทะเลทรายที่เปิดโล่ง เหมาะสำหรับหน่วยรดับที่จะใช้ขีดความสามารถได้สูงสุด วันที่ 26-27 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2534 รดับหลัก ที-72 กองทัพบกอิรักถูกทำลาย 18 คัน) และสหประชาชาติอ่าวเปอร์เซียครั้งที่ 2 พ.ศ.2546 (20 มีนาคม - 1 พฤษภาคม พ.ศ.2556 กองทัพสหรัฐอเมริการุกได้เข้ายึดกรุงแบกแดด เมืองหลวงของอิรักได้สำเร็จ)

กองทัพบกมาเลเซียประจำการด้วยรดับหลักรุ่นใหม่ พีที-91เอ็ม (PT-91M) จำนวน 48 คัน พร้อมด้วยรถ สนับสนุนการรบ จำนวน 15 คัน เป็นเฮลิคอปเตอร์ 370 ลำนหรือยุทโธปกรณ์ จัดซื้อมาจากประเทศโปแลนด์ รับมอบระหว่าง ปี พ.ศ.2550-2552 เป็นรดับหลักแบบแรกของกองทัพบกมาเลเซีย เป็นรดับที่พัฒนามาจากรดับหลักรุ่น ที-72 เอ็ม 1 (T-72M1) นำเข้าประจำการในกองทัพบกโปแลนด์ในปี พ.ศ.2538 ก่อนจะนำเข้าประจำการได้เปลี่ยนปืนกลอากาศ ขนาด 12.7 มิลลิเมตรเป็นแบบ เอฟเอ็ม เอ็ม-2 เอชบี และปืนกลรดับขนาด 7.62 มิลลิเมตร เป็นแบบ เอฟเอ็ม เอ็มเอจี เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกับปืนกลที่กองทัพบกมาเลเซียประจำการอยู่แล้วจะมีความคล่องตัวในด้านการส่ง กำลังบำรุงและซ่อมบำรุง พร้อมทั้งได้รับการติดตั้งแผ่นเกราะปฏิกิริยา (ERA : Explosive Reactive Armour) เพื่อ จะเป็นการเพิ่มความแข็งแกร่งให้กับตัวรดับมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้เครื่องยนต์ดีเซลรุ่นใหม่มีกำลัง 1,000 แรงม้า กำลัง เพิ่มขึ้นจากรดับแบบ ที-72 รุ่นต้นแบบที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซล ขนาด 780 แรงม้า เป็นผลให้ความเร็วเพิ่มขึ้นเป็น 65 กิโลเมตรต่อชั่วโมง (รดับ ที-72 มีความเร็ว 60 กิโลเมตรต่อชั่วโมง) มีความได้เปรียบทางด้านยุทธวิธีในการ ปฏิบัติการทางทหารในการรบสมัยใหม่หรือการรบในอนาคต

กองทัพบกเวียตนามประจำการด้วยรดับหลักแบบ ที-72เอส จำนวน 139 คัน จากประเทศรัสเซีย และจัดซื้อ รดับ ที-72 จำนวน 50 คันจากประเทศยูเครนเมื่อปี พ.ศ.2546 นับเป็นรดับหลักที่ทันสมัยที่สุดของกองทัพบกเวียตนาม

